

Referat fra møde den 14. november 2007 i brugerrådet

Mødedeltagere:

ABH Anna Bodil Hald, DN (Samråd for Storkøbenhavn)
ML Mogens Lethrabort, DN (Samråd for Storkøbenhavn)
KB Kurt Borella, DN (Samråd for Storkøbenhavn)
GB Gunnar Brüsich, Friluftsrådet (Det Danske Spejderkorps)
KK Kirsten Kragh, Friluftsrådet (Dansk Vandrelaug)
UV Uffe Vind, Friluftsrådet (Danmarks Cyklist Forbund)
TM Tonny Madsen, Friluftsrådet (Sct. Georgsgilderne i Danmark)
JH John Holm, Dansk Ornitologisk Forening
RP Richard Pedersen, Foreningen Naturparkens Venner
PEB P. E. Birk Jakobsen, Danmarks Idrætsforbund
KS Kim Søderlund, Skov- og Naturstyrelsen, Københavns Statsskovdistrikt
TD Torsten Dybkjær, Skov- og Naturstyrelsen, Københavns Statsskovdistrikt
JJ Jens Juelstorp, Skov- og Naturstyrelsen, Københavns Statsskovdistrikt
JSN Jens Nielsen, Skov- og Naturstyrelsen, Københavns Statsskovdistrikt

Fraværende:

PBA Peter Birk Asholt, Forsvaret (Terrækontoret)
SC Steen Christiansen, Albertslund Kommune
KA Karen Attwell, Roskilde Kommune
En repræsentant fra Allerød Kommune / de nordlige kommuner

KS meddelte at Flemming Nejstgaard var trådt ud af rådet medio oktober, og at Allerød Kommune er blevet bedt om at udpege en ny repræsentant for de nordlige kommuner.

1 Bemærkninger til referatet fra den 28.3 2007

Ingen bemærkninger

2. Meddelelser

KS meddelte:

- *Skov- og Naturstyrelsen* har fået justeret sine arbejdsopgaver, idet Miljøministeriet den 1.10 2007 oprettede By- og Landskabsstyrelsen. Skov- og Naturstyrelsen skal have fokus på drift af statens arealer og naturgenopretningen. Umiddelbart har det ikke ændret på skovdistriktets arbejdsopgaver, men det giver nogle andre samarbejdsrelationer.
- *Orientering på MTB*: Distriktet har lempet i retningslinierne, således at vi siger ja til kørsel på hverdagsaftener i Lystrup- og Buresøskovene samt Tokkekøb Hegn og Ravnsholt Skov. Baggrunden herfor er at vi accepterede at forsøge, og da det ikke gav anledning til problemer, så har vi

lempet lidt. Men vi vil fortsat ikke give tilladelse løb i Hareskovene og Vestskoven samt B-skovene.

- *Nye naturzoner:* I forbindelse med certificeringsarbejdet har vi bl.a. registeret grævlingegrave og besluttet at tage hensyn til disse i driften og brugen af arealerne. Vi har derfor igangsat en revision af skovenes naturzoner (tidligere kaldet vildtlommer). De anvendes primært til at styre orienteringsløb, men naturzonerne skal også respekteres ved politiets hundetræning.
- *Fri telning:* Skov- og Naturstyrelsen har endnu ikke justeret på skovene, så hos os er det fortsat i Ganløse Eged, der er fri telning. Men jeg går ud fra at vores indstilling accepteres, så det på sigt er Slagslunde Skov, Lystrup Skov og Hammergården, som er omfattet af fri telning.
- *Karpefiskeri:* Vi har ikke fået drøftet sagen med den centrale styrelse endnu. Vi har derimod drøftet karpefiskeriet i Himmelev Skov i skovrejsningsrådet, og her var der stemning for at distriktet skulle arbejde for at karperne fjernes, fordi det er en helt ny sø (under 10 år gammel) og karpen er ikke en oprindelig dansk art og dens tilstedeværelse kan ødelægge vandkvaliteten.
- *Reservat i Vestskoven:* Vi har i samarbejde med landarkitekten Mikael Hansen opsat et hegn om ½ ha skov nord for naturcenteret. Der udgives en folder og opsættes skilte med teksten: "Reservat – uberørt af mennesker siden 10. oktober 2007 – kunstprojekt udført af Mikael Hansen i samarbejde med Skov- og Naturstyrelsen – adgang forbudt". Der er officiel indvielse den 21.11 kl. 13.00.

3. Evaluering af det offentlige møde den 18.8 2007 i Ganløse Eged

KS: Fremmødet var fint, så lørdag eftermiddag kan godt anvendes som alternativ til søndag eftermiddag. Vi har taget vel imod mange af ønskerne om bænke og adgangsforholdene til Røde Led.

Jeg er i tvivl om ønsket om en bålhytte ved P-pladsen ved Lerbakkehus kan imødekommes. Vi kan godt forstå børnehaven og løbernes ønske, men er i tvivl pga. risiko for hærværk og uautoriserede fester samt den kendsgerning, at hele Ganløse Eged er Natura 2000 område. Det sidste er i sig selv ikke nødvendigvis en hindring, men omvendt bør en udbygning af faciliteter, hvor man kan vælge vel også afspejle sig i nogen tilbageholdenhed. Derudover har vi pt. næppe råd, men det er nødvendigvis ikke en hindring.

Drøftelsen viste, at brugerrådet antagelig var positiv stemt over for, at der opføres en bålhytte ved P-pladsen, men der bliver ikke taget beslutning herom, før skovdistriktet forelægger brugerrådet om et konkret projekt.

PEB bemærkede, at maskinerne efterlader store hjulspor i bevoksningerne.

4. Fastsættelse af dato for de 2 faste møder i 2008

De to faste møder i 2008 blev fastsat til **onsdag den 5. marts** og **onsdag 5. november**, begge gange kl. 14.30.

På mødet i marts fastsættes dato og skov for det offentlige møde.

5. Forbud mod cykling i hundefolden på Oxbjerget

KS: Skovdistriktet har modtaget en klage over at der køres med MTB på Oxbjerget. Oxbjerget er jo en indhegnet hundefold, og det er oplagt, at det kan give konflikter mellem hundelufferne og cyklisterne. Da der er tale om en indhegnet hundefold, som man kan cykle uden om, er det skovdistriktets vurdering, at der

bør indføres et forbud mod cykling i hundefolden. Skovdistriktet har ingen planer om at forbyde cykling i hundeskovene generelt, og hundeejerne har ikke forsteret til at bruge hundeskovsarealerne, og deres hundeluftning uden snor skal ske under kontrol og med hensyntagen til andre. Oxbjerget er således en god kælkebakke, og det skal den vedblive med at være.

Brugerrådet var enig i, at der skal indføres forbud mod cykling i hundefolden på Oxbjerget. Forbuddet iværksættes tidligst, når stierne uden om folden er på plads (pga. motorvejens udvidelse).

6. Drift af slettearealet lige nord for Bastrup Sø og Bastrupstien

KB: Arealet henligger med højt græs/urter, og jeg mener arealet, som driften er nu, bliver slagleklippet 1 x sæson, hvorpå det afslåede får lov at ligge tilbage. Arealet har naturmæssigt stort potentiale, dels i kraft af sin beliggenhed, dels af jordbundsmæssige årsager, til at udvikle en fin alsidig flora og et dertil hørende varieret sommerfugle- og insektliv. Med hensyn til floraen er der allerede nu fine partier, specielt i den vestlige del som åbenbart er tør og næringsfattig: her er nu meget vild gyldenris, håret høgeurt, syre, mm. Slagleklipping er desværre ikke udviklende for floraen og direkte ødelæggende for insektlivet. Det afslåede materiale forhindrer lys og varme i at nå bunden, kvæler insektlivet og holder arealet i en for kraftig næringstilstand. En hensigtsmæssig drift over en årrække vil være høslæt efter ca. 1. juli med f.eks skiveklipper, hvorpå høet får lov at ligge nogle dage inden ballepresning eller wrap. På den måde kommer der lys og luft til bunden og næring fjernes ved hvert slæt. I regnfulde år kan der også tages et slæt i midten af september. Gødskning og kemikalieudbringning skal selvfølgelig ikke være tilladt. Når man tager arealets størrelse og beliggenhed i betragtning burde det være attraktivt for mange, især hesteejere at få forpagtningen af høslættet. Arealet kunne ad åre udvikle sig til et meget smukt høslætsareal, med en fin insektfauna i et af vores allersmukkeste naturområder.

JSN var generelt enig i KB's forslag og understregede at brug af pesticider har været forbudt længe på styrelsens arealer. Arealet er forpagtet ud og forpagteren skal tage mindst 1 slet hø eller wrap i forsommeren og en afpudsning eller et høslæt i sensommeren. I 2007 blev der taget 1 slet wrap, men efterårsafpudsningen blev ikke foretaget. ABH og KB foreslog, at distriktet sørgede for en botanisk overvågning af arealet, hvilket skovdistriktet afviste pga. at ressourcerne ikke er til stede.

Der var enighed om, at driften af arealet havde været og er tilfredsstillende, med den bemærkning at afpudsning ikke burde ske uden, at det slåede materiale fjernes. Skovdistriktet vil sørge for at det sidste sikres senest, når forpagtningsaftalen skal fornyes.

7. Slyngning af åløbet i Bøllemosen i Uggeløse Skov

JH har foreslået, at vi slynger åløbet i Bøllemosen, Uggeløse skov. Det har vist sig, at når man slynger et åløb, så holder man længere på vandet i løbet, og det kan give et større varieret dyreliv.

JSN og KS syntes principielt godt om forslaget som er i tråd med styrelsens ønsker til udviklingen. Pt. har distriktet dog ikke ressourcer til at løfte opgaven. Opgaven kompliceres endvidere af, at åen afvander grusgraven nord for vejen.

8. Fjern hjulsporene på arbejdsstierne efter maskinerne

JH har foreslået, at man "fjerner" hjulsporene på arbejdsstierne, ved at rive efter sig, når de tunge maskiner er færdige med at arbejde i området.

KS: Distriktet har forståelse for forslaget og vil gøre det, når det er muligt og hensigtsmæssigt. Arbejdssporene anvendes også til at placere toppene under fældning og det betyder, at der ofte vil ligge mange grene tilbage på arbejdsspor, og i de tilfælde kan vi ikke rive eller harve jorden. Men vi vil gøre det, hvis der er spor og der ikke ligger grene. Vi kan først gøre det, når alt træ kørt ud af bevoksningen, så det kan godt tage lang tid, før spor uden grene bliver planeret.

9. Status for Mølleåprojektet

KS orienterede om status:

Der arbejdes pt. med en EU LIFE+ ansøgning på 32,245 mio. kr, som omfatter:

- Rørledning, sørestaurering Vejle Sø 30,045 mio. kr
- Natura 2000 og pleje (Klevads Mose, Vaserne, Farum Sortmose) 1,2 mio. kr.
- Vandløbsrestaurering (Hestetangs Å + Vassingrødløbet) 1,2 mio. kr.

og forventes at give 50% medfinansiering fra EU.

Det overvejes om restaurering af Bastrup Sø skal indgå i LIFE-ansøgningen.

Konsulentfirmaet har foreslået, at der etableres en gangbro over Sortemosen. Skovdistriktet er ikke umiddelbart enig heri, idet distriktet vurderer, at det vil give unødvendig megen uro i området, og det derfor måske vil være i strid med udpegningsgrundlaget. Derudover er der mulighed for at gå rundt om Farum Sø via vejen: Sortmosen og Ganløse Ore. Det er aftalt, at der fastsættes et besigtigelsesmøde om stien, hvor også skovdistriktets brugerråd inviteres til at deltage. Mødet finder sted tirsdag den 19. februar 2008 kl. 15-17 – indbydelse udsendes senere.

Yderligere er der bevilget 2 mio. kr. til div. projekter bl.a. Dumpedalsrenden, Lyngby Åmose og Ravnholm samt projektering. Disse projekter kan igangsættes snarest efter detailprojektering og indhentning af tilladelser.

Endelig bevilliges der yderlige 5 mio.kr., hvis LIFE projektet går igennem.

Det samlede budget for projekter inden for indsatsområdet er således pt. på:

SNS/LIFE op til:	39,245 mio. kr.
Kommuner op til:	53,350 mio. kr.
Samlet max.	92 mio. kr.

EU LIFE bevillingen vil først være disponibel fra januar 2009.

I projektet har man også arbejdet med og drøftet nedenstående projekter, men har ikke fået støtte fra naturmilliarden.

- Oprensning af Fuglevad Mølledam
- Anvendelse af vandremuslinger til sørestaurering

- Vandløb fra Vejlesø til Furesø

Der er fortsat interesse for, at der sker oprensning af en mølledam, men finansieringen er ikke på plads. Det undersøges om der er muligheder i et miljøteknologisk demonstrationsprojekt og/eller om støtte fra Arbejdsmarkedets Feriefond og evt. tipsmidlerne eller andre fonde til oprensning af en mølledam. Om vandremuslinger er Miljøcenteret og Danmarks Miljøundersøgelser betænkelige ved at opformere en invasiv art i et Natura 2000 område, så her må der findes en anden metode.

ABH var ikke begejstret for broforslaget over Farum Sortemose. Der er stiforbindelse rundt om søen, men det fremgår ikke tydeligt f.eks. af Kraks kort. Man burde udgive en folder som viser vejen rundt om Farum Sø (og uden om Sortmosen). Derudover skal man sikre sig at der er midler til pleje efter rydningerne.

10. Skovdistriktets plan for opfølgning på naturgenopretningsprojekter

ABH har observeret at ved de genoprettede vandhuller ved Gl. Jagtvej i St. Hareskov er der skudt en dyne af birk op. Det betyder, at de to vandområders tilhørende randzonekær vokser fuldstændig til. Træerne vil efterhånden skygge for vandfladerne og levested for brune frøer og salamander ødelægges. Den rekreative oplevelse af området tabes ligeledes. Birketræerne burde efter min mening have været fældet for lang tid siden. Hvis de fældes nu, vil der i mange år komme til at ligge stammer overalt og gøre færdsel i området vanskelig - med mindre de fjernes. Der er sikkert mange andre områder som dette. Dunhammer bør fjernes med det samme. Derfor vil jeg gerne høre om jeres opfølgende planer.

KS vi er opmærksomme på, at randzonerne gror til. Problemet er kendt, men vi mener at det er bedre med tilgroede randzoner ved et vådområde end intet vådområde, og hvis vi ikke skal have stejle brinker, så gror vandområdet til. Vi har ikke ressourcer til at foretage de fældninger, som ABH ønsker – og slet ikke med korte tidsrum. Men vi har opprioriteret naturplejen og herunder også fjernelsen af uønsket opvækst ved vandområderne. Kunne man i øvrigt forestille sig at nogen grupper ville adoptere friholdelsen af opvækst fra et bestemt vådområde? Distriktet vil selv friholde enkelte lysninger for opvækst aht. tilgængeligheden for skovgæster og eventuelt som gode udsigter fra skovvejene.

ML bemærkede at lerbrinkerne står bare ved Hakonsøen, og spurgte om det også ville ske ved de andre nyrenoverede søer. JSN svarede, at der er opvækst på vej, men det går langsomt.

11. Natura2000 planlægningen

KS: Der skal udarbejdes en plan for hver enkelt Natura2000 område. I Danmark er der udpeget 246 områder, som omfatter habitat-, fuglebeskyttelses- og Ramsarområder. Formålet er at beskytte truede naturtyper, planter, fugle og andre dyrearter, som områderne er udpeget for at beskytte. For hvert Natura2000 område er det nu udarbejdet basisanalyser, som beskriver udpegningsgrundlag, tilstanden for områdets naturtyper og arter, samt truslerne imod dem. Basisanalyserne er sammenfattet i resuméer. Natura2000 planerne skal nu udarbejdes, og de skal sikre at de truede naturtyper og arter, som findes i de enkelte områder, opnår en gunstig bevaringstilstand. I den sammenhæng skal der ske en målfastsættelse for de enkelte naturtyper og arter. Basisanalyserne kan ses på:

www.vandognatur.dk. Alle kan komme med ideer og forslag til udarbejdelsen af planerne frem til 22.12.2007.

12. Status for skovrejsningen

KS orienterede

- *Himmelev Skov*: På de allerede erhvervede arealer mangler vi at etablere lidt stier samt ridestier og antagelig også en bålhytte med sovemulighed. I 2008 forventes projektet med åbning af rørlagte grøfter gjort færdig. Dernæst kommer vi ikke videre, før vi får købt mere jord.
- I *Gulddysse Skov* har vi erhvervet yderligere 7 ha og skal tilplante i 2008 og 2009, før vi har plantet alt det til, som vi har erhvervet. Vi er i fuld gang med at etablere stier mv., så der er pt. stor fremdrift.
- *Solhøj Fælled*: Vi har erhvervet ca. 6,5 ha, som er tilplantet med juletræer. Vi nedsætter i begyndelsen af 2008 et skovrejsningsråd og forventer en officiel indvielse i foråret 2008.
- *Ny statskov syd for Tune*: Vi er blevet enige med Greve og Roskilde kommuner samt IS Vand-samarbejdet i Greve om projektafgrænsningen for en 240 ha stor skov. Ingen erhvervelser er sket.
- *Generelt* har vi problemer med at erhverve jord og navnlig uden bygninger. Når der følger bygninger med, får vi antagelig store tab, som vi ikke har råd til at indkassere, så på den vis går det pt. ikke godt. Vi har hyret Direktoratet for FødeVareErhverv til at kontakte ejerne og udvalgte naboer i vores 4 sydlige projektområder: Greve og Kildebrønne skove samt Solhøj Fælled og projektet ved Tune, med henblik på at erhverve jord.

13. Eventuelt

ML spurgte, om erstatningsskoven for motorvejen gennem Vestskoven er udlagt. KS svarede, at Skov- og Naturstyrelsens skovlovstilladelse var anket - uden opsættende virkning - af Vejdirektoratet, og sagen derfor lå til afgørelse i Naturklagenævnet.

GB ville gerne vide, hvor mange ansøgninger om Grønne Partnerskaber, distriktet havde modtaget. KS svarede, at Furesø kommune havde fået tilskud til bekæmpelse af invasive arter ved Søndersø, mens en ansøgning fra Ishøj Kommune om tilskud til genskabelse af en mølledam ikke var afgjort endnu. (Efter mødet har distriktet modtaget yderligere 2 ansøgninger: Førstegangspanning af Råmosen i Ballerup Kommune og minkbekæmpelse i Køge Kommune.)

KB bemærkede, at foldfrøen ved Tippen i Nyvang var på retur og han frygtede at den ville forsvinde. JJ og JSN fortalte, at distriktet har prioriteret at pleje arealet i henhold til de retningslinier for pleje, som Frederiksborg Amt har udstukket. KB ville konsultere sagkundskaben og komme med forslag til yderligere tiltag, hvilket distriktet hilste velkomment.

UV foreslog, at der i Værebros Ådal etableres en sø og stiforbindelser. KS svarede, at distriktet pt. ikke har ressourcer til at se på sagen.